

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2452

Vragen van het lid **Mei Li Vos** (PvdA) aan de minister van Economische Zaken over *de biermarkt en het markt- en procedeergedrag van Heineken* (ingezonden 2 mei 2013).

Antwoord van minister **Kamp** (Economische Zaken) (ontvangen 3 juni 2013)

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de berichtgeving over het markt- en procedeergedrag van Heineken?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3 en 4

Bent u bekend met de klachten dat Heineken nietsontziend te werk zou gaan, zich bedient van intimidatie van afnemers (caféhouders) en werknemers, eindeloos procedeert en bedrijven het faillissement induwt? Zo ja, hoe kwalificeert u dan het markt- en procedeergedrag van Heineken?

Wat is uw reactie op de stelling dat het markt- en procedeergedrag van Heineken niet zakelijk is, maar dat de juridische dienst en de pr-afdeling op de persoon spelen, waarbij het zou gaan om «gekwetste Heineken ego's»?

Hoe verhoudt dit zich tot de eigen gedragscode van Heineken? Hoe verhoudt het markt- en procedeergedrag van Heineken zich tot maatschappelijk verantwoord ondernemen?

Antwoord 2, 3 en 4

In het artikel waarnaar u verwijst, wordt ingegaan op juridische geschillen tussen private partijen, waarbij ik als Minister van Economische Zaken geen partij ben. Ik kan mij daarom niet uitlaten over het door de auteur van dit ingezonden opiniestuk vermeende procedeergedrag.

Wel kan marktgedrag door een onderneming aanleiding geven tot ingrijpen indien sprake is van een overtreding van de Mededingingswet. Het is aan de Autoriteit Consument en Markt (ACM) om toe te zien op de naleving van de Mededingingswet. De ACM kan, als zij daartoe aanleiding ziet, uit eigen

¹ Hoorn, F. van, «Stop de wurggreep van nietsontziend Heineken», in: De Volkskrant, 25 april 2013

beweging of op basis van signalen onderzoek doen naar mogelijke overtredingen van het mededingingsrecht.

Vraag 5 en 6

Is de Autoriteit Consument & Markt (ACM) reeds begonnen met een onderzoek naar misbruik van de economische machtspositie (artikel 24 Mw) door Heineken? Zo nee, waarom niet?

Deelt u de mening dat er in de biermarkt sprake is van oligopolistische marktstructuur en zeer ongelijke machtsverhoudingen tussen brouwers en caféhouders? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5 en 6

Vanwege het onderzoeksbelang doet de ACM geen uitspraken over (mogelijke) lopende onderzoeken naar overtredingen van de Mededingingswet. De ACM maakt momenteel een analyse van de horecabiermarkt naar aanleiding van berichtgeving, rapporten en signalen over deze markt. Dit is tevens aan de orde geweest tijdens de behandeling in de Tweede Kamer van de begroting van Economische Zaken. In deze analyse bekijkt de ACM welke invloed de overeenkomsten tussen brouwers en horecaondernemers hebben op de markt en of deze overeenkomsten aanleiding geven voor de ACM om op te treden op grond van de Mededingingswet. Ook kijkt de ACM in deze analyse of er sprake is van voldoende concurrentie op de horecabiermarkt. Ik verwacht uw Kamer op korte termijn te kunnen informeren over de uitkomsten van de analyse van de ACM.

Vraag 7

Is het markt- en procedeedrag van Heineken te bestempelen als «misbruik van recht»? Zo nee, waarom niet? Deelt u de mening dat de rechtsstaat niet een vehikel mag zijn om de mededinging te beperken of uit schakelen?

Antwoord 7

Zoals in het antwoord op vraag 4 is aangegeven, kan ik mij niet uitlaten over het markt- en procedeedrag van Heineken, omdat het om geschillen tussen private partijen gaat waarbij ik als Minister van Economische Zaken geen partij ben. Het staat elke partij in Nederland vrij om de rechter in te schakelen bij een juridisch geschil. Het is vervolgens aan de rechter om een uitspraak te doen in dat geschil, nadat deze beide partijen gehoord heeft. Het voeren van juridische procedures als zodanig kan geen overtreding van de Mededingingswet opleveren. Zoals in het antwoord op vraag 5 is aangegeven onderzoekt de ACM momenteel of de overeenkomsten tussen brouwers en horecaondernemers aanleiding geven om op te treden op grond van de Mededingingswet.

Vraag 8

In hoeverre valt Heineken onder de in november 2011 overeengekomen gedragscode voor de levensmiddelenindustrie, de zogenaamde «Principles of good practice»? In hoeverre is het markt- en procedeedrag van Heineken hiermee in overeenstemming?

Antwoord 8

In Nederland wordt op dit moment gewerkt aan de vormgeving van een tweetal pilots om oneerlijke handelspraktijken tegen te gaan. Deze pilots worden gefaciliteerd door het Ministerie van Economische Zaken en worden vormgegeven in de agrofoodsector en de sector mode, textiel en schoenen. Bij deze pilots wordt gebruikgemaakt van de op Europees niveau overeengekomen «Principles of good practice». Een overleggroep waarin LTO Nederland, de Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLI) en het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL) zijn vertegenwoordigd, houdt zich bezig met de voorbereiding van de pilot gedragscode eerlijke handelspraktijken voor de agrofoodsector. Heineken Nederland B.V. is lid van de FNLI. Zoals ik heb toegezegd, zal ik uw Kamer voor 1 september 2013 informeren over de vormgeving van deze pilots en begin 2014 over de resultaten daarvan.

Vraag 9

Kan ook overwogen worden om de regels voor oneerlijke handelspraktijken, die sinds enige jaren gelden voor consumenten, uit te breiden naar bedrijven?

Antwoord 9

Ik ben hier geen voorstander van. De regels waarop wordt gedoeld zien specifiek op het tegengaan van praktijken van ondernemingen die oneerlijk zijn ten opzichte van de consument. Deze regels zijn niet zonder meer bruikbaar om van toepassing te worden verklaard op de relatie tussen ondernemingen, zoals leveranciers en afnemers. Ook verhoudt het van toepassing verklaren van deze regels zich slecht met de uitkomsten van het rapport van onderzoeksbureau SEO dat op 30 januari 2013 naar uw Kamer is gestuurd.² In dit rapport wordt geconcludeerd dat zelfregulering de aangewezen route is om het probleem van oneerlijke handelspraktijken tussen leveranciers en afnemers op te lossen en niet het stellen van nieuwe (wettelijke) regels.

² Kamerstukken II, 2012–2013, 31 531, nr. 22.